

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. marts 2009
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2008-702-0109
Dok.: JSM40717

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 10, som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. februar 2009 vedrørende forslag til lov om hæftelse for børns erstatningsansvar (lovforslag nr. L 96). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Østergaard (RV).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 10 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om hæftelse for børns erstatningsansvar (L 96):

”Vil ministeren beskrive et forløb for ejere af henholdsvis en daginstitution (en kommune) og en bilejer, hvis ejendel er blevet udsat for hærværk, og hvor gerningsmanden er henholdsvis en 12-årig og 15-årig, såfremt de ønsker at føre en erstatningssag efter lovforslaget, når det i øvrigt lægges til grund at gerningsmandens forældre ikke har tilsidesat deres rimelige tilsynsforpligtelse – herunder de økonomiske aspekter, hvor forurettede må forventes at skulle have advokatbi-stand for at opnå erstatning på 7.500 kr. fra forældrene og vil ministeren beskrive, hvorledes situationen stiller sig, hvis de pågældende forældre ikke er i stand til at betale erstatningen på 7.500 kr.?”

Svar:

Efter lovforslaget hæfter den, der har forældremyndigheden over et hjemmeboende barn under 18 år, umiddelbart over for skadelidte for skader, som barnet selv er erstatningsansvarlig for efter dansk rets almindelige erstatningsregel (culpereglen). Forældremyndighedsindehaverens hæftelse er begrænset til maksimalt 7.500 kr. for hver skadegørende handling.

Den foreslåede hæftelsesregel er ikke begrænset til at finde anvendelse i forhold til visse typer skader eller visse typer skadelidte. Det er således som udgangspunkt uden betydning, om skadelidte er en privat person eller en offentlig myndighed som nævnt i spørgsmålet. I begge tilfælde vil skadelidte kunne rejse et krav mod den, der har forældremyndigheden over det skadevoldende barn, hvis betingelserne for at anvende hæftelsesansvaret i øvrigt er opfyldt.

Det foreslåede hæftelsesansvar finder anvendelse, uanset om den skadevoldende handling er kriminaliseret, og uafhængigt af, om skadevolderen er over eller under den kriminelle lavalder. Det er derfor uden betydning for forældrenes hæftelsesansvar, om skadevolderen er 12 eller 15 år som nævnt i spørgsmålet.

Som der nærmere er redegjort for under pkt. 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, har Justitsministeriet anmodet Retsplejerådet om – som led i rådets igangværende overvejelser om en revision af reglerne om behandling af erstatning mod gerningsmanden i forbindelse med

straffesager (adhæsionsprocessen) – at vurdere behovet og mulighederne for at tillade, at også krav mod tredjemand kan medtages i en adhæsionsproces. Sådanne regler om pådømmelse af erstatningskrav mod skadevolderens forældre i forbindelse med en straffesag mod skadevolderen vil naturligvis i givet fald kun kunne bruges i de tilfælde, hvor der kan gennemføres en straffesag mod skadevolderen.

Som anført i pkt. 4.1.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil mange forældre formentlig betale erstatning efter de foreslåede regler i mindelighed, idet mange vil finde det rimeligt, at man som forælder må ”hjælpe til” inden for rimelighedens grænser, hvis ens barn har forvoldt skade.

Hvis forældrene imidlertid ikke har vilje til at betale i mindelighed – eller indgå en betalings-/henstandsordning, hvis forældrene ikke er i stand til at betale hele beløbet med det samme - må skadelidte i sidste ende rejse sit krav under en civil sag ved domstolene. Dette adskiller sig ikke fra andre sager om erstatningsansvar.

I den forbindelse vil det formentlig ofte være relevant at gennemføre sagen efter de særlige regler i retsplejelovens kapitel 39 om behandling af sager om mindre krav (den såkaldte småsagsprocedure, der gælder for krav på højst 50.000 kr.).

Formålet med denne særlige procesform, som blev indført med virkning fra den 1. januar 2008, er at gøre det nemmere og billigere at få behandlet sager om mindre beløb ved domstolene og sikre, at almindelige mennesker ikke reelt hindres i at få deres tvister afgjort ved domstolene på grund af høje sagsomkostninger. Forenklingen i forhold til de almindelige procesretlige regler består bl.a. i, at retten varetager sagens forberedelse, og at behovet for advokatbistand derfor er mindre.

Hvis skadevolderens forældre ikke er i stand til at betale hele erstatningsbeløbet, må skadevolder – ligesom ved andre civilretlige krav – gå frem efter reglerne i retsplejeloven med henblik på tvangsfuldbyrdelse af kravet, når der foreligger det fornødne tvangsfuldbyrdelsesgrundlag. Hvis skadelidtes krav er fastslået ved eksempelvis dom eller retsforlig, vil dette således være et umiddelbart tvangsfuldbyrdelsesgrundlag, således at skadelidte på denne baggrund kan begære udlæg hos forældrene med henblik på dækning af erstatningskravet.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 8 vedrørende lovforslaget.